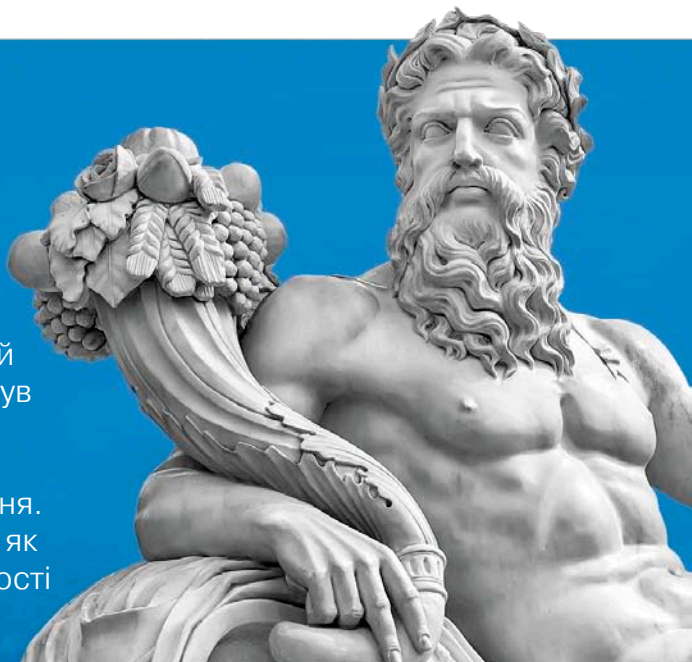

Міфи у лікуванні еректильної дисфункції

У всіх культурах фалос (ерегований чоловічий статевий орган) в символічному і міфологічному плані завжди був символом влади, сили й могутності. На підсвідомому психологічному рівні для чоловіка найбільш значущим є не власне статевий акт, а можливість його проведення. Тому порушення ерекції часто сприймається не тільки як сексуальна невдача, але і як крах чоловічої спроможності в цілому

ВІД АНТИЧНОСТІ ДО СЬОГОДЕННЯ

Еталоном краси та гармонії вважається античне мистецтво, зокрема скульптура. При цьому цікаво, що статую з великим «достоїнством» апріорі вважали неестетичною і непривабливою, тому чоловічий статевий орган зазвичай зображували в неерегованому стані та іноді навіть злегка зменшували. Натомість в реальному житті секс відігравав неабияку роль, при цьому наявність ерекції свідчила про «чоловічу компетентність», «потентність», тобто про можливість здійснення самого статевого акту.

Серед афродизіаків, названих на честь давньогрецької богині кохання Афродіти, стародавні греки використовували вино з граната і опіум, а також суміш меду, перцю та шпанської мушки. І навпаки, для зменшення сексуального «запалу» використовували мазі з мишачим послідом, що знижують ерекцію, або салат латук, який, як вважали, погіршував потенцію.

Сучасні чоловіки все більше потребують першого і менше — другого: за даними європейських та американських дослідників, на еректильну дисфункцію (тобто неможливість досягнення і підтримки ерекції, достатньої для здійснення статевого акту) в усьому світі страждають більше 80 млн чоловіків молодого віку, у віці старше 40 років їх число збільшується вдвічі [1].

На щастя, вже понад 20 років Віагра® допомагає мільйонам чоловіків у всьому світі впоратися з еректильною дисфункцією (ЕД). Не дивно, що за такий тривалий час народилося безліч історій і міфів про механізм дії та особливості застосування препарату. То ж давайте розглянемо найбільш поширені з них

МІФ 1

РОСЛИННІ ПРЕПАРАТИ ТА БАДИ МІСТЯТЬ ТІЛЬКИ НАТУРАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ, ТОМУ ВОНИ БЕЗПЕЧНІ

Як відомо, діючою речовиною Віагри є силденафіл — селективний інгібітор цГМФ-специфічної фосфодієстерази 5-го типу (ФДЕ₅), яка відповідає за розпад цГМФ в кавернозних тілах статевого члена. Він активно підсилює розслаблюючий ефект азоту оксиду на гладкі м'язи кавернозних тіл і збільшує кровотік у статевому органі.

Результати численних клінічних досліджень підтвердили ефективність силденафілу при ЕД. Натомість натуральне не завжди є безпечним [2]. Доказова база для лікарських засобів на основі натуральних компонентів обмежена, а для багатьох препаратів доказів щодо їхньої ефективності та профілю безпеки взагалі не існує.

Зокрема, найбільша бібліографічна база статей з медичних наук Medline (станом включно до 1 серпня 2017 р.) містить 371 публікацію, присвячену силденафілу, 176 — тадалафілу, 114 — варденафілу та всього 35 — препаратом на основі трав [3].

При цьому існує висока ймовірність токсичних ефектів, спричинених

лікуванням з допомогою засобів, які містять йохімбін та кофеїн [4]. Зокрема, 18% випадків побічних ефектів пов'язані з йохімбіном. До того ж БАДи не підлягають такій кількості перевірок, як фармацевтичні лікарські препарати, тому ризик їхнього використання для здоров'я є невідомим

15 з 26 препаратів містили ФДЕ₅ інгібітори або їх синтетичні аналоги*

Препарати на рослинній основі протестовані Управлінням продовольства і медикаментів США (FDA) [15]

*Силденафіл цитрат, тадалафіл, варденафіл гідрохлорид тригідрат, метисосилденафіл, гомосилденафіл, пайперсилденафіл, тіосилденафіл, тіометисосилденафіл

МІФ 2 ЛІКУВАННЯ ПРОВОДЯТЬ ТІЛЬКИ ПАЦІЄНТАМ З ВАЖКОЮ ЕД

Зазвичай ступінь прояву ЕД (1 — тяжка, 4 — повністю відсутня) встановлюють залежно від сумарного бала, розрахованого на підставі відповідей на запитання опитувальника «Міжнародний індекс еректильної функції» (чим більша сума балів, тим кращою є сексуальна функція). Зокрема, при тяжкій ЕД (1-й ступінь) пеніс збільшений у розмірах, але не твердий, при ЕД середньої важкості (2-й ступінь) пеніс твердий, але недостатньо твердий для проникнення, і врешті-решт при помірній

ЕД (3-й ступінь) пеніс достатньо твердий для проникнення, але не повністю жорсткий.

Отже, Віагра® призначена для лікування чоловіків із помірною ЕД, сприяючи при цьому значному покращанню еректильної функції, а також підвищенню впевненості та самооцінки [5, 6]

Реалії:
Лікування чоловіків з помірною ЕД

3-4

Перехід від 3 до 4 ступеня твердості ЕД асоціюється зі значним покращенням [5]:

Еректильної функції
Впевненості та самооцінки

● Ступінь твердості ерекції корелюється із загальним ступенем задоволеності пацієнта

МІФ 3 ПЕРЕД ПРИЙОМОМ ВІАГРИ НЕ МОЖНА ЇСТИ ТА ВЖИВАТИ АЛКОГОЛЬ

Насправді, силденафіл можна приймати під час їди. При цьому бажано утримуватися від вживання жирної їжі, оскільки вона може сповільнити абсорбцію препарату, а це означає, що він подіє не так швидко, як зазвичай.

Щодо алкоголю, то його необхідно з обережністю вживати під час прийому інгібіторів ФДЕ₅, оскільки він може тимчасово зменшити здатність до ерекції, — вживання алкоголю часто погіршує ерекцію навіть у чоловіків, які не мають статевих проблем. В той же час силденафіл не підсилює гіпотензивний ефект алкоголю у здорових добровольців при середньому максимальному рівні етанолу в крові 80 мг/дл [7]

Реалії: споживання їжі та алкоголю під час лікування ЕД

1

Інгібітор ФДЕ₅ можна приймати під час їжі або навпаки

- Жирна їжа може сповільнити абсорбцію препарату, тому швидкодіючий інгібітор ФДЕ₅ може подіяти не так швидко

2

Слід з обережністю вживати алкоголь під час прийому інгібіторів ФДЕ₅

- Вживання алкоголю може тимчасово зменшити здатність до ерекції
- Силденафіл не підсилює гіпотензивний ефект алкоголю

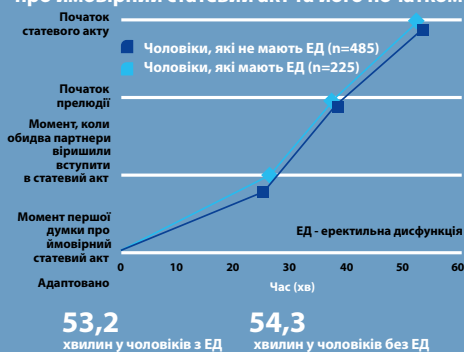
Силденафіл (50 мг) не потенціював дію алкоголю у здорових добровольців при середньому максимальному рівні етанолу в крові 80 мг/дл.
ЕД - еректильна дисфункція, ФДЕ₅ - фосфодіестераза 5 типу

МІФ 4 ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ ПОЧАТКУ ДІЇ ПРЕПАРАТУ

Віагру дозують в режимі «за потреби», що співпадає зі звичками статевого життя: 83% чоловіків, які приймають препарати від ЕД, в більшості випадків планують здійснення статевого акту на конкретний час [8]. Відповідно до опитування 485 чоловіків без ЕД та 225 чоловіків з ЕД щодо їхніх статевих звичок, час від моменту першої думки про ймовірний статевий акт до його початку є майже однаковим. Він становить 54,3 хв у чоловіків без ЕД та 53,2 хв у чоловіків з ЕД [9]

Опитування про чоловічі статеві звички

Часовий проміжок між моментом першої думки про ймовірний статевий акт та його початком [8]

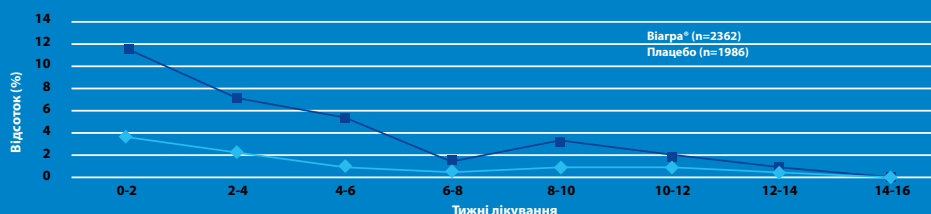

МІФ 5 ВІАГРА МАЄ ПОБІЧНІ ЕФЕКТИ

Зазвичай Віагра® добре переноситься, а кількість небажаних ефектів є мінімальною. У 17 рандомізованих подвійних сліпих плацебо-контрольованих з варіабельними дозами досліджень Віагри 25–100 мг було встановлено, що частота небажаних ефектів знижується впродовж перших 4–6 тиж лікування. При цьому інтенсивність небажаних ефектів, як правило, помірні або середньої вираженості та помітно зменшується впродовж усього періоду лікування [10]

- Частота небажаних ефектів зменшується впродовж перших 4–6 тижнів лікування
- Небажані ефекти, як правило, помірні або середні по інтенсивності та помітно зменшуються впродовж усього періоду лікування
- Через 6 тижнів і надалі частота така сама, як у пацієнтів з плацебо

Частота небажаних ефектів від лікування протягом часу у 17 рандомізованих подвійних сліпих плацебо-контрольованих з варіабельними дозами досліджень Віагри 25–100 мг [10]

МІФ 6 ГЕНЕРИКИ НІЧИМ НЕ ВІДРІЗНЯЮТЬСЯ

Перш за все варто пам'ятати, що ступінь подібності генерики до оригінального патентованого засобу встановлюють в дослідженні біоеквівалентності. Останню підтверджують, якщо 90% довірчий інтервал для AUC та C_{max} потрапляють в діапазон прийнятого інтервалу (для більшості лікарських препаратів він становить 0,8–1,25) [11]. Дійсно, генерики мають таку перевагу, як менша вартість, що, своєю чергою, сприяє прихильності до лікування [12, 13].

У той же час перехід на застосування генериків має низку недоліків, серед яких зменшення прихильності через низьку ціну, що часто асоціюється із недостатньою якістю, а також непередбачені явища внаслідок зміни фармакокінетики, що своєю чергою потребує додаткових візитів до лікаря, тощо [14].

Михайло Арістов, канд. мед. наук
Список літератури знаходиться в редакції

Інтервал прийняття для біоеквівалентності

- Біоеквівалентність підтверджується, якщо 90%-вий довірчий інтервал для AUC та C_{max} потрапляє в діапазон прийнятого інтервалу [11]
- Для більшості лікарських препаратів прийнятий інтервал становить 0,8–1,25 [11]

